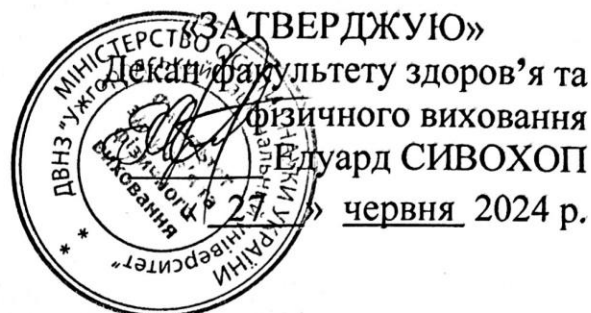


**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ЗДОРОВ'Я ТА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ**
Кафедра фізичного терапевії, реабілітації, спеціальної та інклюзивної освіти



РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Реабілітація осіб з особливими потребами


Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень
Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	227 Терапія та реабілітація
Спеціалізація	227.01 Фізична терапія
Освітня програма	Фізична терапія, ерготерапія
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська

Ужгород 2024


Робоча програма навчальної дисципліни «Реабілітація осіб з особливими потребами» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня галузі знань 22 – Охорона здоров'я, спеціальності: 227 Терапія та реабілітація; спеціалізація: 227.01 Фізична терапія, освітньої програми Фізична терапія, ерготерапія.

Розробники: Сабадош М.В., к. н. з фіз. вих., доцент кафедри фізичної терапії, реабілітації, спеціальної та інклюзивної освіти.

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри ФТРСІО
протокол № 15 від « 26 » червня 2024 р.

Завідувач кафедри  Ярослав ФІЛАК

Схвалено науково-методичною комісією факультету здоров'я та фізичного виховання
протокол № 12 від « 27 » червня 2024 р.

Голова науково-методичної комісії:  Фелікс ФІЛАК

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом
	Денна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Рік підготовки:
Загальна кількість годин – 120	4
Кількість модулів – 2	Семестр:
Тижневих годин для денної форми навчання: 4	7
	Лекції:
	16
	Практичні (семінарські):
	38
Вид підсумкового контролю: іспит	Лабораторні:
	-
Форма підсумкового контролю: письмова відповідь	Самостійна робота:
	66

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета курсу – вивчення студентами умов для усунення обмежень життєдіяльності осіб з інвалідністю, відновлення і компенсації їх порушених або втрачених здатностей до побутової, професійної, суспільної діяльності; визначення основних завдань системи реабілітації осіб з інвалідністю, видів і форм реабілітаційних заходів.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

- ЗК 02. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- ЗК 03. Навички міжособистісної взаємодії.
- ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК
- 13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Загальні компетентності (Професійний стандарт «Асистент фізичного терапевта»):

3.01 Здатність знаходити та обирати методи для комплексного підходу до розв'язання проблем та прийняття рішень

3.02 Здатність діяти на основі етичних міркувань, принципів і цінностей асистента фізичного терапевта

3.07 Здатність до пошуку та отримання надійної, достовірної та науково обґрунтованої інформації, необхідної для професійної діяльності асистента фізичного терапевта, з різних джерел, в тому числі з використанням інформаційних і комунікаційних технологій

3.08 Здатність до узагальнення, аналізу, синтезу та оцінювання отриманої інформації, необхідної для професійної діяльності асистента фізичного терапевта

3.09 Здатність до представлення своєї професійної діяльності

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 01. Здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у заходах фізичної терапії, ерготерапії, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я.

СК 02. Здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові функції.

СК 03. Здатність трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засоби фізичної терапії, ерготерапії.

СК 04. Здатність враховувати медичні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії, ерготерапії.

СК 05. Здатність провадити безпечно для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії, ерготерапії у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших областях медицини.

СК 06. Здатність виконувати базові компоненти обстеження у фізичній терапії та/або ерготерапії: спостереження, опитування, вимірювання та тестування, документувати їх результати (додаток 3).

СК 07. Здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної терапії та ерготерапії.

Професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій):

A1 Здатність застосовувати у професійній діяльності законодавчі, нормативно-правові акти України, міжнародні та інші документи, що стосуються організації надання послуг з фізичної терапії

A2 Здатність вести записи та відповідну документацію з фізичної терапії

B1 Здатність проводити обстеження осіб з руховими порушеннями

B2 Здатність реалізовувати програму фізичної терапії

Г1 Здатність забезпечити доступність послуг з фізичної терапії

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Реабілітація осіб з особливими потребами» є опанування таких обов'язкових компонентів (ОК) освітньої програми (ОП):

ОК 15 Вікова анатомія і фізіологія. ОК

16 Основи ерготерапії.

ОК 17 Основи практичної діяльності у фізичній терапії (вступ до спеціальності).

ОК 28 Основи фізичної терапії

ОК 33 Теорії і технології оздоровчо-рекреаційної рухової активності

ОК 36 Фізична терапія в педіатрії

ОК 40 Лікувальний масаж при різних захворюваннях

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Реабілітація осіб з особливими потребами», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психо-соціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.	ПРН - 4
Застосовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі (додаток 3), трактувати отриману інформацію.	ПРН - 6
Здійснювати заходи фізичної терапії для ліквідації або компенсації рухових порушень та активності (додаток 4).	ПРН - 10
Обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність.	ПРН - 13
Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами піврозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.	ПРН - 15
Демонструвати здатність до пацієнтоцентричної практичної діяльності у галузі фізичної терапії при різних нозологічних станах за узгодженням із пацієнтом/клієнтом, його родиною/опікунами, членами мультидисциплінарної команди.	ПРН - 20

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Розуміти та пояснювати: основи реабілітації осіб з особливими потребами, зокрема з травмами спинного мозку, ампутаціями, порушеннями зору, слуху, когнітивними та психічними розладами; принципи міждисциплінарного підходу у фізичній терапії та ерготерапії; сучасні міжнародні та національні стандарти реабілітації; вплив фізичних, психологічних та соціальних факторів	ПРН 4, ПРН 6

на процес відновлення пацієнтів; методи адаптації життєвого середовища та використання засобів реабілітації.	
Планувати та створювати індивідуальні реабілітаційні плани для осіб з різними видами порушень; програми фізичної терапії з урахуванням особливостей стану пацієнта; комплексні заходи соціальної інтеграції осіб з інвалідністю; адаптивні методики фізичної активності та тренування навичок самообслуговування.	ПРН 4, ПРН 6, ПРН 10
Проводити функціональну оцінку стану пацієнтів та ефективності реабілітаційних заходів та аналізувати індивідуальні потреби пацієнтів, підбирати оптимальні методи реабілітації.	ПРН 6, ПРН 13
Спілкуватися з пацієнтами та їхніми родинами, надаючи рекомендації щодо догляду та реабілітації. Працювати у міждисциплінарній команді та взаємодіяти з фахівцями різних сфер охорони здоров'я. Використовувати сучасні технології та засоби комунікації для ефективної реабілітаційної роботи.	ПРН 13, ПРН 15, ПРН 20

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Методи навчання при вивченні дисципліни Пояснювально-ілюстративний метод. Студенти здобувають знання, слухаючи лекцію, з навчальної або методичної літератури у "готовому" вигляді. Сприймаючи й осмислюючи факти, оцінки, висновки, вони залишаються в межах репродуктивного (відтворювального) мислення.

Репродуктивний метод. Застосування вивченого на основі зразка, моделі діяльності або загально прийнятих підходів під час практичних занять. Діяльність тих, кого навчають, є алгоритмічною, тобто відповідає інструкціям, розпорядженням, правилам - в аналогічних до представленого зразка ситуаціях.

Метод проблемного викладення. Використовуючи доцільні джерела й засоби під час лекційних і практичних занять, педагог, перш ніж викладати матеріал, ставить проблему, формулює пізнавальне завдання, а потім, наводить систему доведень, порівнюючи погляди, різні підходи, показує спосіб розв'язання поставленого завдання. Здобувачі ступеня бакалавр стають ніби свідками і співучасниками наукового пошуку.

Пошуковий, або евристичний метод. Використовується в тій чи іншій мірі у всіх формах навчальних занять та під час індивідуальної чи самостійної роботи студента. Його суть - в організації активного пошуку розв'язання висунутих педагогом (чи самостійно сформульованих) пізнавальних завдань, в визначених випадках під керівництвом лектора, або на основі наведених прикладів і вказівок. Процес мислення набуває продуктивного характеру, але його поетапно скеровує й контролює педагог або самі студенти на основі роботи над навчально-методичною літературою.

Дослідницький метод. Після аналізу матеріалу, постановки проблем і завдань та короткого усного або письмового інструктажу ті, кого навчають, самостійно вивчають літературу, джерела, ведуть спостереження й виміри, наприклад, об'єму та інтенсивності фізичного навантаження, виконують інші пошукові дії. Ініціатива, самостійність, творчий

пошук виявляються в дослідницькій діяльності найповніше. Методи навчальної роботи безпосередньо переходять у методи, які імітують, а іноді й реалізують науковий пошук. Такий метод є пріоритетним у самостійній підготовці бакалаврів.

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- тести;
- відповіді на практичних заняттях;
- демонстрація практичних навичок;
- інші види групових та індивідуальних завдань; □ іспит.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: індивідуальне усне опитування, письмовий теоретичний контроль, вирішення тестових завдань, виконання індивідуальних та групових навчальних завдань.

Форма модульного контролю: модульна контрольна робота (письмово).

Форма підсумкового семестрового контролю: іспит (усно).

Перевірка та оцінювання знань, умінь і практичних навичок студентів здійснюються за 100-бальною, ECTS та національною шкалами (табл.5.1).

Таблиця 5.1. Загальна шкала оцінювання: рейтингова, національна та ECTS

СУМА БАЛІВ за 100-бальною шкалою	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		іспит	залік
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	не задовільно з можливістю повторного складання	
1-34	F	не задовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Таблиця 5.2. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота									Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	CP	50	100
40								10		

T1, T2 ... – теми

Таблиця 5.3. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота								Модульна контрольна робота	Сума
T11	T12	T13	T14	T15	T16	T17	CP	50	100
40							10		

T11, T12 ... – теми

Таблиця 5.4

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1,2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття (допуск, виконання та захист, усне опитування)	18	10
Лабораторні заняття (допуск, виконання та захист, усне опитування)	-	-
Комп'ютерне тестування при тематичному оцінюванні	-	-
Виконання тестових завдань	10	10
Виконання практичних індивідуальних та групових завдань	8	20
Презентація	-	-
Реферат	-	-
Есе	-	-
Завдання самостійної роботи	1	10
Модульна контрольна робота	1	50

Разом		100
--------------	--	------------

Критерії модульного поточного оцінювання

Поточне модульне оцінювання проводиться шляхом вирішення тестових завдань на заняттях, опитування студентів під час занять, виконання практичних індивідуальних і групових навчальних завдань, перевірки конспектів лекцій та самостійних завдань, аналізу відвідування та відробок пропущених занять. В ході поточного контролю, за кожен вид навчальної роботи студент отримує оцінку за національною чотирибальною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно), яка потім переводиться у рейтингові бали.

При оцінюванні засвоєння матеріалу кожного заняття модуля студенту виставляються оцінки за 4-бальною (традиційною) шкалою з використанням таких критеріїв оцінювання. **Оцінка «відмінно»** виставляється за умови, якщо студент знає зміст заняття та лекційний матеріал у повному обсязі, ілюструючи відповіді різноманітними прикладами; дає вичерпні точні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок і неточностей; вільно вирішує тестові і ситуаційні задачі, а також виконує практичні завдання будь-якого рівня складності.

Оцінка «добре» виставляється, якщо студент знає зміст заняття та добре його розуміє, відповіді на питання викладає правильно, послідовно і систематично, але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання студент відповідає без помилок; вирішує всі задачі і виконує практичні завдання, відчуючи складнощі лише у найважчих випадках.

Оцінка «задовільно» ставиться студентові на основі знання всього змісту заняття та при задовільному рівні його розуміння. Студент спроможний вирішувати спрощені завдання за допомогою навідних питань; частково вирішує задачі та виконує практичні навички, відчуючи складнощі в ряді простих випадків; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені прості запитання відповідає вірно.

Оцінка «незадовільно» виставляється у випадках, коли знання і уміння студента є нижчими за критерії задовільної оцінки.

У робочій програмі був застосований такий принцип конвертації традиційної системи оцінювання в бали (таблиця 5.5):

Таблиця 5.5

Конвертація традиційної системи оцінювання в бали:

Традиційна оцінка	Конвертація у бали
«5»	10-8
«4»	7-5
«3»	4-2
«2»	1
	(0 балів за знання та 1 бал – за присутність на занятті)

Відробка пропущених практичних занять здійснюється згідно графіка відробок у визначений час в чергових викладачів. При цьому потрібно показати написаний від руки конспект з пропущеної теми, виконання тестових завдань або усно відповісти на поставлені питання, виконати практичне завдання, визначене викладачем.

Оцінювання самостійної роботи студентів:

Оцінювання самостійної роботи студентів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті. Оцінювання тем, які виносяться лише на самостійну роботу і не входять до тем аудиторних навчальних занять, контролюється при змістовому модульному контролі.

Кількість балів за різні види індивідуальної самостійної роботи студента залежить від її обсягу і значимості, але не більше 10 балів. Ці бали додаються до суми балів, набраних студентом за поточну навчальну діяльність.

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів

Бали	Критерії оцінювання
10-8	Студент повною мірою розкриває питання, винесені для самостійного опрацювання, вільно оперує поняттями і науковою термінологією, демонструє глибокі знання джерел, має власну думку щодо відповідної теми і здатний аргументовано її доводити.
7-5	Загалом матеріал самостійної роботи викладений достатньо повно, але студент припускається певних помилок при виконанні завдань, винесених для самостійного опрацювання, трапляються неточності, деякі питання розкриті неповністю.
4-3	Студент неповністю розкриває питання, винесені для самостійного опрацювання, слабо розуміє їх сутність, намагається робити висновки, але при цьому припускається грубих помилок, матеріал викладає нелогічно, непослідовно.
2-1	Виконана робота виглядає нашвидку зробленою чи незакінченою. Наявні значні фактичні помилки, незрозумілості, нерозуміння теми або невідповідність викладеного матеріалу передбаченій темі для самостійного опрацювання.

Таким чином, оцінка за модульне поточне оцінювання складається з оцінок за виконання тестових завдань (1-10 балів), усної відповіді на теоретичні питання (1-10 балів), оцінок за виконання практичних індивідуальних та групових завдань на заняттях (1-20 балів), самостійної роботи студента (1-10 балів). Максимальна оцінка за модульне поточне оцінювання складає 50 балів (табл.5.6).

Таблиця 5.6. Шкала модульного поточного оцінювання з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1, 2	
	Кількість балів	Максимальна кількість балів
Виконання тестових завдань (<i>середня оцінка за результатами тестів</i>)	1-10	10
Усна відповідь на теоретичні питання	1-10	10
Виконання практичних індивідуальних та групових завдань на заняттях (<i>середня оцінка за результатами виконання завдань</i>)	1-20	20
Самостійна робота	1 -10	10
Разом		50

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Упродовж семестру з дисципліни проводяться 2 модульні контрольні роботи (МКР). МКР проводиться наприкінці кожного змістового модулю і складається з вирішення тестових завдань та теоретичних питань. До МКР допускаються всі студенти. На виконання письмової МКР відводиться до двох академічних годин. Кожен студент виконує окремий варіант завдань. В кожному варіанті є 10 тестів та 2 теоретичних питання. Правильна відповідь за правильно вирішений тест оцінюється в 3 бали (максимально 30 балів), за кожне теоретичне питання по 10 балів (максимально 20 балів). За допомогою письмової МКР оцінюється ступінь освоєння пройденого матеріалу за максимальною рейтинговою оцінкою – 50 балів.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Підсумковий модульний контроль з дисципліни проводиться у вигляді іспиту наприкінці 7 семестру навчання на бакалавратурі і дає можливість визначити кінцевий ступінь рівня і якості засвоєння студентами теоретичних знань та практичних вмінь і навичок з даної дисципліни. Максимальна оцінка з підсумкового (семестрового) контролю становить 100 балів.

Підсумкова модульна оцінка з навчальної дисципліни визначається як середнє арифметичне результатів двох змістових модулів та виставляється за 100-бальною шкалою, шкалою ЄКТС та національною шкалою. Переведення даних 100-бальної шкали у оцінки за національною шкалою та шкалою ЄКТС здійснюється в порядку, зазначеному в таблиці 5.1.

Студенти, підсумкова модульна оцінка яких становить 35-59 балів, зобов'язані пройти підсумковий (семестровий) контроль у формі іспиту, що передбачено робочим навчальним планом.

У «Положенні про порядок та методику проведення семестрових (курсівих) іспитів і заліків в Ужгородському національному університеті», що затверджено Наказом ректора ДВНЗ «УжНУ» №698/01-17 від 08.05.2015 р. вказано, що ключовою проблемою визначення рівня знань студентів під час проведення іспитів та заліків є критерії оцінок. При цьому необхідно керуватися таким:

оцінку «відмінно» (90-100 балів, А) заслуговує студент, який:

- всебічно, систематично і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом;
- вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях;
- засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою;
- засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває;
- вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію;
- самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

оцінку «добре» (82-89 балів, В) – заслуговує студент, який:

- повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях;
- має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування;
- під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправляє, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

оцінку «добре» (74-81 бал, С) заслуговує студент, який:

- в загальному роботу виконав, але відповідає на іспиті з певною кількістю помилок;
 - вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність;
 - опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;
- оцінку «задовільно» (64-73 бали, D)** – заслуговує студент, який:

- знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії;
- виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок;
- ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою;
- допускає на заняттях чи іспиті помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

оцінку «задовільно» (60-63 бали, E) – заслуговує студент, який:

- володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

оцінка «незадовільно» (35-59 балів, FX) – виставляється студенту, який:

- виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

оцінку «незадовільно» (35 балів, F) – виставляється студенту, який:

- володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім;

- допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою;

- не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення даної дисципліни.

При виставленні оцінки враховуються результати навчальної роботи студента протягом семестру.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Інвалідність та реабілітація.

Тема 2. Види інвалідності. Інклюзія (та коректна термінологія).

Тема 3. Розумне пристосування, доступність та універсальний дизайн.

Тема 4. Фізична терапія та ерготерапія при травмах спинного мозку.

Змістовий модуль 2.

Тема 5. Фізична терапія та ерготерапія для осіб з порушенням зору.

Тема 6. Фізична терапія для осіб з когнітивними порушеннями.

Тема 7. Фізична терапія для осіб з психічними порушеннями. **Тема**

8. Фізична терапія при ампутація кінцівок.

6.2 Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин										
	денна форма										
	усього	у тому числі									
		л	п	лаб	інд	с.р.					
1	2	3	4	5	6	7					

Змістовий модуль 1.												
Тема 1. Інвалідність та реабілітація.	14	2	3			5						
Тема 2. Види інвалідності. Інклюзія (та коректна термінологія).	14	2	3			5						
Тема 3. Розумне пристосування, доступність та універсальний дизайн.	15	2	3			5						
Тема 4. Фізична терапія при травмах спинного мозку.	15	2	3			6						
Модульна контрольна робота 1	2											
Змістовий модуль 2.												
Тема 5. Фізична терапія для осіб з порушенням зору.	14	2	3			6						
Тема 6. Фізична терапія для осіб з когнітивними порушеннями.	14	2	3			6						
Тема 7. Фізична терапія для осіб з психічними порушеннями.	15	2	3			5						
Тема 8. Фізична терапія при ампутація кінцівок.	15	2	3			6						
Модульна контрольна робота 2	2											
Усього годин	120	16	38			44						

6.3 Теми практичних занять

№	Теми та короткий зміст модуля	Кільк. годин
Модуль №1 Змістовий модуль 1.		денна
1	Нормативно-правові акти щодо забезпечення безбар'єрного доступу. Принципи Конвенції ООН про права людей з інвалідністю.	2
2	Безбар'єрність та умови для інклюзивного навчання.	2
3	Забезпечення архітектурної доступності закладів освіти та умов для інклюзивного навчання. Ознаки доступності.	2
4	Універсальний дизайн в медичних закладах. Приклади комунікаційних потреб клієнтів та їх кодування.	2
5	Компенсаторні допоміжні засоби. Процес отримання допоміжних засобів.	2
6	Використання ортезів, допоміжних пристроїв при ТСМ	2
7	Оцінка рівня ураження спинного мозку	2
8	Тренування навичок самообслуговування та мобільності пацієнтів з ТСМ	2
9	Адаптація житлового та робочого середовища пацієнтів з ТСМ	2
10	Модульна контрольна робота №1	2
Модуль №2 Змістовий модуль 2.		
11	Методи навчання орієнтації у просторі та використання тактильних засобів для пацієнтів з порушенням зору	2
12	Методи навчання альтернативної комунікації та використання слухових апаратів та кохлеарних імплантів осіб із порушеннями слуху	2
13	Особливості реабілітації пацієнтів з деменцією	2
14	Використання нейропсихологічних методик для осіб з когнітивними порушеннями	2
15	Взаємозв'язок психічного здоров'я та фізичної активності	2
16	Методи соціальної інтеграції	2
17	Фізична терапія осіб після ампутацій верхніх і нижніх кінцівок. Протезування: види та підбір.	2
18	Методики навчання користування протезами	2
19	Модульна контрольна робота №2	2
	Разом	38

6.4 Самостійна робота

№ п.п	Назва теми	Кількість годин
		Денна
Змістовий модуль 1.		
1	Доступність як важлива умова реалізації прав людини.	4
2	Антропометричні дані і параметри допоміжних засобів.	4

3	Законодавчо-нормативне забезпечення «доступності» для осіб з інвалідністю в Україні.	4
4	Міждисциплінарний підхід у реабілітації осіб з особливими потребами	4
5	Роль сім'ї у процесі реабілітації осіб з особливими потребами	4
6	Соціальна та професійна реабілітація осіб з інвалідністю	4
7	Використання роботизованої терапії та віртуальної реальності в реабілітації осіб з особливими потребами	4
8	Фізична терапія для осіб після ендопротезування.	4
9	Адаптація робочого середовища для людей з порушеннями сенсорних функцій	8
10	Використання сучасних технологій для покращення комунікації та мобільності	4
	Разом	44

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Обладнання: мультимедійне обладнання, сайт електронного навчання ДВНЗ «УжНУ», Classroom, програма Socrative, Kahoot та інші.

Методичне забезпечення: конспект лекцій з дисципліни; схеми, таблиці, малюнки, презентації, відеоматеріали; інструктивно-методичні матеріали для проміжного і підсумкового контролю знань; критерії модульно-рейтингового оцінювання знань із навчальної дисципліни.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література 1. Конвенція про права

осіб з інвалідністю https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_g71#top

2. Закон України Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2961-15#Text>
3. Гері Окамото. Основи фізичної реабілітації / Перекл. з англ. Львів : Галицька видавнича спілка, 2002. 294 с.
4. Фізична реабілітація, спортивна медицина : підручник / В. В. Абрамов, В. В. Клапчук, О. Б. Неханевич [та ін.] ; за ред. В. В. Абрамова та О. Л. Смирнової. – Дніпропетровськ : Журфонд, 2014. – 456 с.
5. Федорович Ірина Розумне пристосування - від теорії до практики // Київ, 2017 р.: <https://library.fes.de/pdf-files/bueros/ukraine/13736.pdf>
6. Нечепорчук Анатолій Новий Освітній Простір – Безбар'єрність в закладах освіти // інформаційний посібник, 2019 р.: https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/408/NOP_Bezbaryernist.pdf
7. Міністерство охорони здоров'я України. Національний стандарт реабілітації в Україні. 2023.
8. Rushton, I., Cook, S. (ред.). Physiotherapy and Occupational Therapy for People with Disabilities. 2020.
9. Stolov, W. C., Clowers, M. R. (ред.). Rehabilitation of Persons with Spinal Cord Injury. 2018.

10. Neumann, C., Esquenazi, M. E. Amputee Rehabilitation: A Practical Guide. 2021.

Допоміжна

1. Полетаєва А. Скандинавська ходьба. Звичка здорового життя. СПб. 144 с.
2. Баннікова Р.О. Сучасні підходи до проблеми комплексної реабілітації слабозорих дітей шкільного віку / Р.О. Баннікова, Р.С. Бутов // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. – 2012. – № 3. – С. 47-51.
3. Blasch, P., Wiener, W. Sensory Disabilities in Rehabilitation. 2020.
4. Stuss, D., Winocur, G. Cognitive Rehabilitation: An Integrative Neuropsychological Approach. 2019.
5. Atkinson, T. L., Hackler, J. E. (ред.). Mental Health and Disability: The Role of Rehabilitation. 2017.
6. Johansson, L., Björklund, M. Ergotherapy and Social Inclusion. 2022.

Додаток 1

Результати перегляду робочої програми навчальної дисципліни

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).

(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис)

(Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).

(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис)

(Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).

(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____

(підпис)

(Прізвище

ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).

(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис)

(Прізвище ініціали)